

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РУХУ ТА НАЯВНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ВАТ «ОДЕСЬКИЙ ПРИПОРТОВИЙ ЗАВОД»

Гацапук В.В.

Науковий керівник – ст. викл. каф. «Обліку, аналізу та аудиту» Ананська М.О.

Запаси є вагомою частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінують у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності, під час визначення результатів господарської діяльності підприємства та висвітлення інформації про його фінансовий стан.

Згідно П(с)БО 9 «Запаси» – це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Облік виробничих запасів на ВАТ «Одеський припортовий завод» здійснюється на підставі П(с)БО 9 «Запаси», діючого законодавства та затвердженого Приказу «Про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку підприємства». На підприємстві ВАТ «Одеський припортовий завод» бухгалтерський облік ведеться з використанням автоматизованої системи SAP - програмного забезпечення, на зразок 1С. АС SAP дозволяє управляти виробничими процесами, всі операції з обліку автоматизовані, всі втруктурні підрозділи підключені до єдиної мережі інформації, яка швидко розповсюджується між ними. АС обліку SAP, містить базу даних типових, затверджених Міністерством Статистики бланків документів та документів для внутрішньозаводського обліку запасів (розроблених на підприємстві), які використовуються на рівні із затвердженими Мінстатом. Група обліку запасів має свою певну Інструкцію з обліку запасів в системі SAP.

Метою ведення бухгалтерського обліку запасів на підприємстві є збір та надання правдивої, повної та достовірної інформації про наявність та рух запасів з метою складання фінансової і податкової звітності та прийняття управлінських рішень щодо раціонального і ефективного їх використання.

Згідно з НСБО, Планом рахунків бухгалтерського обліку та Наказом «Про облікову політику на ВАТ «ОПЗ» використовують 2 клас рахунків на якому відображують вартість запасів та накопичення транспортно-заготівельних витрат разом без використання субрахунку ТЗВ.

Оприбуткування виробничих запасів відбувається на центральному складі та оформлюється прибутковим ордером. Цеховий склад, у разі необхідності в певному виді запасів, оформляє накладну-вимогу на внутрішнє переміщення матеріалів, яку передає в центральний склад. Надходження або вибуття запасів реєструється в Реєстрі прийому-здачі матеріалів. В приходному реєстрі також вказується транзитна накладна, яка додається до прибуткового ордеру при надходженні запасів. Після оприбуткування на цеховому складі матеріали списуються на виробництво, що оформлюється Актом списання матеріальних цінностей. Після завершення операційного циклу та виконання замовлення складається Акт оприбуткування матеріальних цінностей власного виготовлення в цеху, яким підтверджується факт виготовлення замовлення та оприбуткування об'єктів. На ОПЗ виготовляються матеріальні цінності для власного споживання, на внутрішньозаводські потреби на замовлення цехів та на зовнішню комерційну реалізацію. На підставі Акту списання матеріальних цінностей, виготовлені запаси списуються за призначенням на місце, куди вони були замовлені. В кінці місяця підраховують загальне оприбуткування та витрати в цеху. Оцінка вибуття запасів здійснюється методом ідентифікованої собівартості. Оцінка вибуття товарів, придбаних для реалізації, здійснюється за ціною продажу. Аналітичний облік руху запасів здійснюється в кількісно-сумовому виразі. Переоцінка

запасів відбувається щомісячно (щоквартально, кожного року) на підставі постійно діючої інвентаризаційної комісії. На підприємстві використовується комбінована схема обліку витрат з використанням 8, 2, 9 класу рахунків. Основною проблемою обліку запасів є неможливість оперативного проведення аналізу і оцінки понесених витрат, пов'язаних з придбанням та зберіганням запасів. Тому пропонується відокремити вартість запасів та витрати, пов'язані з їх придбанням та зберіганням, тобто накопичення транспортно-заготівельних витрат відображати на окремому субрахунку рахунків обліку та щомісячно розподіляти їх між сумою залишку запасів на кінець звітної місяця і сумою запасів, що вибули за звітний період. Запропоновані заходи сприятиме організації ефективного управління запасами, а також в прийнятті раціональних рішень щодо витрат, пов'язаних з їх придбанням.

Крім того значного доопрацювання та удосконалення потребує система документообігу підприємства. Доопрацювання стосується багатьох внутрішньозаводських документів з обліку запасів, що мають не досить зрозумілу форму та містять зайву інформацію. Удосконалення полягає в розробки і введенні нових зведених документів обліку руху запасів.

Запропоновані заходи не потребують значних грошових вкладень, але допоможуть удосконалити систему організації обліку руху та наявності запасів, а також скоротити час та спростити процедуру складання звітності щодо руху товарних запасів та проведення аналізу ефективності використання запасів.